

РЕШЕНИЕ

№ 184

гр. Пловдив, 07.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 2-РИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на седми октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Станислав П. Георгиев
Членове: Стоян Ат. Германов
Христо В. Симитчиев

при участието на секретаря Анна Д. Стоянова
в присъствието на прокурора Атанас Г. Янков
като разглежда докладваното от Стоян Ат. Германов Въззивно гражданско дело № 20225000500318 по описа за 2022 година

Производството е въззивно и се развива по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 260012/20.04.2022 г. по гр.д. 3163/2020 г. на Окръжен съд – С.З. е осъдена П. на РБ с адрес: *****, БУЛСТАТ - *****, да заплати на Н. Т. К. с ЕГН – ***** с адрес: град Г., област С. З, ул. "А. С." № * сумата от 100000-сто хиляди лева, представляваща обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди - изразяващи се в преживени психически и морални страдания, вследствие на неоснователно повдигнато и поддържано обвинение, продължило извън разумния срок и неоснователно наложена мярка за принуда „отстраняване от длъжност” по досъдебно производство № 1/2009 г. по описа на ОСО при ОП - П. наказателното производство, по което е прекратено с влязло в сила Определение от 28.03.2016 г. по нохд № 457/2015 г. на Окръжен съд – С.З., заедно със законната лихва върху главницата, считано от 09.09.2017 г., до окончателното

й изплащане, като е отхвърлен предявеният от К. иск в останалата му част за размера над 100000 лева до претендирания размер 200000 лева, както и за заплащане на законна лихва върху главницата за периода от 28.03.2016 г. до 08.09.2017 г. като неоснователни. Със същото Решение ПРБ е осъдена да заплати на Н. Т. К. сумата от 38685.77 лева-тридесет и осем хиляди шестстотин осемдесет и пет лева и седемдесет и седем стотинки представляващи имуществени вреди - пропуснати ползи от неполучени месечни възнаграждения за периода от месец октомври 2009 г. до месец юли 2011 г., в резултат на неоснователно повдигнато обвинение и неоснователно наложена мярка за принуда „отстраняване от длъжност” по досъдебно производство № 1/2009 г. по описа на ОСО при ОП - П., наказателното производство, по което е прекратено с влязло в сила Определение от 28.03.2016 г. по нохд № 457/2015 г. на Окръжен съд – С.З., заедно със законната лихва върху главницата, считано от 09.09.2017 г., до окончателното й изплащане, като е отхвърлена претенцията за заплащане на законна лихва върху главницата за периода от 28.03.2016 г. до 08.09.2017 г. като неоснователна. С това Решение ПРБ е осъдена да заплати на Н. Т. К. и сумата от 8057.41 лева-осем хиляди петдесет и седем лева и 41 стотинки, представляващи имуществени вреди – пътни разходи за пътуване до С., П. и С. З., по повод неоснователно повдигнато обвинение и неоснователно наложена мярка за принуда „отстраняване от длъжност” по досъдебно производство № 1/2009 г. по описа на ОСО при ОП - П., наказателното производство, по което е прекратено с влязло в сила Определение от 28.03.2016 г., по нохд № 457/2015 г. на Окръжен съд – С.З., заедно със законната лихва върху главницата, считано от 09.09.2017 г., до окончателното й изплащане, като е отхвърлен иска в останалата му част за размера над 8057.41 лева до 8390.37 лева, както и за заплащане на законна лихва върху главницата за периода от 28.03.2016 г. до 08.09.2017 г. като неосновател ен. Със същото Решение ПРБ е осъдена да заплати на Н. Т. К. сумата от 10 лева-десет лева, представляваща платената по делото държавна такса; сумата от 250 лева-двеста и петдесет лева за възнаграждение за вещо лице и сумата 2925 лева-две хиляди деветстотин двадесет и пет лева разноски за адвокатско възнаграждение, съразмерно на уважената част от иска, както и да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на С. окръжен съд сумата 1232 лева-хиляда двеста тридесет и два лева, представляващи направени

разноски в производството за експертизи.

Недоволен от така постановеното решение е останал жалбоподателят - П. на РБ, която го обжалва в осъдителната част, като неправилно и необосновано и се иска намаляване размера на присъдените обезщетения за неимуществени вреди съобразно трайната съдебна практика по аналогични случаи, както и да бъде отменено решението в осъдителната част за имуществени вреди изцяло поради недоказаност. Във въззивната жалба се развиват доводи относно продължителността на наказателното производство; броя на повдигнатите обвинения; относно изтекла давност на иска за обезщетение по повдигнато обвинение по чл. 321 от НК; липсата на доказателства относно влошаване на здравословното състояние на въззиваемия; неотчитане от съда на обстоятелството, че един от разпитаните свидетели е бил също обвиняем и подсъдим в наказателно производство; ищецът от 2003 г. винаги бил печелил изборите за кмет на общината в град Г., което опровергавало твърденията, че наказателното производство се е отразило негативно на политическата му кариера; организиране от самия въззиваем на разгласа на случая чрез медийни публикации и на публични протести пред сграда на П. в П.; забавяне на наказателното производство поради законодателни промени в подсъдността; фактическата усложненост на наказателното дело, поради наличие на множество обвиняеми, респ. подсъдими; критериите, които би следвало да бъдат съобразени при прилагане на понятието „справедливост“. Анализират се имуществените претенции на въззиваемия К. относно размера на неизплатено трудово възнаграждение, включително и по отношение на това за чия сметка са задълженията за осигуровки; както и относно претенцията за изплащане на пътни разходи се коментира отсъствие на част от съдебните заседания и друга част, на която не е даван ход не по причина на П.. Излагат се доводи относно изводите на съдебно-икономическата експертиза свързани с разстояния между населени места, брой пътувания и цена на гориво.

Внесен е отговор на въззивната жалба с вх.№ 262304/09.06.2022 г. от първоначалния ищец Н. Т. К. чрез процесуалния му пълномощник – адвокат Х. Г. Г., вписан в АК – С.. Излагат се доводи относно срока на продължилото наказателно производство; броя на предявените обвинения за тежки престъпления против въззиваемия; липса на възражение погасяване по давност на иск за обезщетение за вреди по чл. 321 от НК, поради липса на

валидно внесен писмен отговор на ИМ пред първостепенния съд; относно правилното прилагане от съда на разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД; наличието на реални вреди при прилагането на мярката за процесуална принуда – отстраняване от длъжност, а именно дължими трудови възнаграждения и осигуровки, както и наличие на претърпени имуществени вреди произтичащи от реални пътни разноски. Изразява се становище за правилност на първоинстанционното решение и оставяне без уважение на въззивната жалба.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК, засяга се неблагоприятна - осъдителна за П. РБ част от първоинстанционно решение, по съдържание и приложение е редовна, поради което се явява допустима.

Съдът, след преценка на събраните в хода на производството доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено следното:

Гражданско дело № 3160 по описа за 2020 г. на С.О.С. (СтЗОС) е образувано по искова молба от Н. Т. К. чрез адв. Х. Г. от САК против П. на РБ, с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 и чл. 26 от ЗОДОВ, с цена на иска 50827,59 лева за причинени имуществени вреди, от които 42872,64 лева – имуществени вреди от неплатени заплати и осигуровки, вследствие на отстраняване от заеманата длъжност кмет на община Г. и 7954,95 лева – имуществени вреди, причинени от направени разходи за явяване пред съда в град С. З., град П. и град С. и 200000 лева за причинени неимуществени вреди. Ищецът Н. Т. К. е твърдял, че е бил кмет на град Г. за пети пореден мандат, както и през 2009 г., като всеки път бил избран пряко от жителите на града. Твърдял, че на 19.08.2009 г. бил привлечен към наказателна отговорност по ДП № 1/2009 г. по описа на Окръжна прокуратура - П. за извършено престъпление по чл. 282, ал. 2, във връзка с ал. 1, във връзка с чл. 26 от НК. Деянието, за което бил привлечен в качеството на обвиняем било от компетентността на ОП - С. З., но по разпореждане на Г.п., ДП било възложено за разследване на Окръжна прокуратура - П.. Определена му била мярка за неотклонение „Парична гаранция“ в размер на 4000 лева, които той внесъл. По искане на Окръжна прокуратура - П. до Окръжен съд - С.З. от 11.09.2009 г., на основание чл. 68, ал.1 от НПК, с определение от 18.09.2009 г., по чнд №768/2009 г. бил отстранен от заеманата длъжност. Отстраняването от длъжност продължило около две години. През 2011 г. във връзка с

опасност от провал на изборите в община Г., Окръжна прокуратура - П. отменила наложената мярка за процесуална принуда и ищецът Н. К. бил възстановен на длъжността „кмет на община Г.“. Повдигнатото обвинение било променяно няколко пъти, като на определен етап от досъдебното производство му било предявено и обвинение за участие в организирана престъпна група /ОПГ/ по чл. 321, ал. 3 от НК, заедно със зам.-кмета и секретаря на община Г., председателя на общинския съвет и други лица. Преди делото да бъде внесено в съда с обвинителен акт, обвинението за участие в ОПГ било прекратено срещу ищеца, но другите тежки обвинения останали. Делото било внесено за разглеждане в Специализирания наказателен съд и образувано похд № **/**** г. Ищецът сочи, че срещу него били предявени обвинения за извършени тежки престъпления, формулирани от П. в шест пункта, с абсурдни обвинения за престъпление по служба, по чл. 282, ал. 2, пр. 1 и пр. 2, във връзка с ал. 1, във връзка с чл. 26 от НК. По два пункта бил обвинен в извършването на две длъжностни присвоявания, едното за присвояване на 388,45 литра дизелово гориво, другото - за дарение на гипсофазерни плоскости на стойност на 5528 лева на манастира „С. П.“ до град С. - престъпление по чл. 201, във връзка с чл. 26, ал. 1 от НК. Обвиненията по чл. 321, ал. 3, по чл. 282, ал.2 и по чл. 201 от НК били за тежки умишлени престъпления, които се наказват с лишаване от свобода за повече от пет години, в случая по две от обвиненията се предвиждало наказание до 8 години, а за обвинението по чл. 321 от НК до 10 години лишаване от свобода. Тежките обвинения и продължителния период през който бил отстранен от длъжност ищецът, били началото на незаконната репресия упражнена от П. върху него. В досъдебната фаза на наказателното производство от представители на ответника били допуснати множество тежки нарушения на закона, ограничаващи правото на защита на обвиненото лице. Наказателното производство било образувано и разследването проведено от Окръжна прокуратура - П., въпреки, че компетентна да разследва деянията, за които бил обвинен ищеца според местната подсъдност на НПК била ОП - С. 3.. Изборът на Окръжна прокуратура - П. не бил случаен, следователите от Следствен отдел при Окръжна прокуратура - П., провели разследването не били определени на случаен принцип, съгласно разпоредбата на чл. 9 от ЗСВ и това било установено от ИВСС, а резултата от проверката, отразен в становище, изх. № Ж-01-174/03.05.2011 г. Поисканият

отвод на следователите и на наблюдаващия прокурор не бил уважен. За извършените нарушения на разпоредбата на чл. 9 от ЗСВ в Окръжна прокуратура - П. бил подаден сигнал до Г.п., Вх.№ 3621/12.03.2013 г., но нарушенията не били отстранени. Действията на следователите доказвали, че изборът им за разследващи по делото бил извършен в нарушение на закона и бил целесъобразен, а не законосъобразен и те били избрани за да изпълнят определена поръчка. Становището на ИВСС било без значение за П.. По жалбите на ищеца във ВКП не била назначена и извършена проверка. Сочи, че на 23.12.2011 г. Окръжна прокуратура - П. внесла обвинителен акт срещу ищеца и другите обвиняеми по делото лица в Окръжен съд - С.З. и било образувано нохд № 949/2011 г. С разпореждане от 09.01.2012 г. съдията - докладчик прекратил съдебното производство, като приел, че делото е подсъдно на Специализирания наказателен съд /СпНС/ и на 01.02.2012 г. обвинителният акт бил внесен в Специализирания наказателен съд и образувано нохд № **/**** г. С разпореждане от 17.02.2012 г. съдията-докладчик прекратил съдебното производство, поради установени съществени нарушения на процесуалните правила, довели до ограничаване на правото на защита на обвиняемите лица. Срещу това разпореждане бил подаден частен протест от П. и с определение № 24/11.05.2012 г., постановено по внчд № 68/2012 г. Апелативния специализиран наказателен съд отменил разпореждането на първата инстанция и разпоредил делото да се разгледа от СпНС. Първото по делото съдебно заседание било проведено на 29.05.2012 г., а на 07.02.2014 г. било проведено последното заседание по делото, приключило с постановена оправдателна присъда за ищеца К. и другите подсъдими по делото. Сочи се, че за горепосочения период по нохд № **/**** г. на СпНС били проведени 49 съдебни заседания, на които ищецът К. бил длъжен да се яви, да присъства и да участва. В съдебната фаза на наказателното производство участвал наблюдаващия делото прокурор от Окръжна прокуратура - П., вместо от СП, с което умишлено се нарушавала разпоредбата на чл. 411в, ал. 1 от НПК. След постановяване на оправдателната присъда бил подаден протест от П. с искане да бъде отменена присъдата и делото да бъде върнато на прокурора за изготвяне на нов обвинителен акт, тъй като предишния бил изготвен от „ненадлежен орган“. Този факт бил установен от П. след проведено в продължение на 4 години досъдебно производство и след 49 съдебни заседания в продължение на още

около 2 години съдебно производство. Във връзка с подадения протест срещу оправдателната присъда било образувано внохд № 146/2014 г. по описа на Апелативния специализиран наказателен съд. С решение № 33/15.10.2014 г. постановената присъда била отменена и делото е върнато на СП, тъй като въззивният съд установил множество нарушения на процесуалните правила, ограничаващи правото на защита на обвиняемите лица, допуснати от П. в обвинителния акт. Сочи се, че след постановяване на решението на въззивният съд, делото срещу ищеца отново било в досъдебната фаза на наказателното производство. На основание чл. 368 и следващите от НПК /преди изменението през 2017 г./, ищецът К. поискал съдът да определи 3-месечен срок на П. да внесе отново делото в съда, или да прекрати същото. С определение от 05.12.2014 г., постановено по нчд № 1695/2014 г. СпНС на основание чл. 369, ал. 1 от НПК определил тримесечен срок на П. да внесе в съда обвинителен акт срещу ищеца, или да прекрати наказателното производство срещу него. Преди произнасянето на съда, СП прекратила частично предявеното обвинение срещу някои от другите обвиняеми лица за престъпление по чл. 321 от НК, като приела, че вече не била компетентна по това дело и постановила същото да бъде изпратено на Окръжна прокуратура - П.. В определения от съда тримесечен срок, Окръжна прокуратура - П. отново внесла обвинителен акт срещу ищеца със същите обвинения в Окръжен съд - С.З., където било образувано нхд № 36/2015 г. С разпореждане № 1064/24.08.2015 г. съдията-докладчик прекратил съдебното производство и върнал делото на ОП - П. за отстраняване на съществени процесуални нарушения, допуснати в обвинителния акт. ОП внесла отново обвинителен акт в Окръжен съд - С.З. и било образувано поредното нхд № 457/2015 г., този път само срещу ищеца К.. Поредният обвинителен акт бил внесен в едномесечния срок по чл. 369, ал. 3 от НПК /редакция преди последното изменение от 2017 г./, като съдебното производство и по това дело било прекратено с разпореждане № 299/24.02.2016 г. С определение № 206/28.03.2016 г., постановено по нхд № 457/2015 г., Окръжен съд - С.З. отменил разпореждане № 299/24.02.2016 г. и на основание чл. 369, ал. 4 от НПК /преди последното изменение от 2017 г./ прекратил наказателното производство срещу ищеца. Определението било окончателно и влязло в сила на 28.03.2016 г. Ищецът е твърдял, че от момента на привличането му към наказателна отговорност, до приключване на наказателното производство,

делото срещу него било подробно и редовно отразявано в централните и местни медии, отразено било и отстраняването му от заеманата длъжност „кмет на община Г.“. Счита, че вследствие на незаконно воденото срещу него наказателно производство, претърпял сериозни имуществени и неимуществени вреди. Имуществени вреди настъпили от отстраняването му от заеманата длъжност „кмет на община Г.“ в процеса на воденото срещу него наказателно производство, формирани от неплатени заплати и осигуровки. Той бил отстранен от заеманата длъжност „кмет на община Г.“ по време на наказателното производство в досъдебната му фаза от м. 09 на 2009 г. до м. 07 на 2011 г. включително, или общо за период от 22 месеца. За този период той не работил и не получавал заплата, не му били внасяни и дължимите осигуровки. Общият размер на сумите, които не получил за времето, през което е бил отстранен от длъжност бил 42872,64 лева, представляваща имуществена вреда - пропуснати ползи, които той следвало да получи, ако не бил отстранен от заеманата длъжност кмет на община Г.. Твърди, че причинената имуществена вреда била пряка последица от воденото наказателно производство срещу него и отстраняването му от длъжност по това наказателно производство, налице била причинно-следствена връзка между воденото наказателно производство и причинените имуществени вреди. Имуствените вреди се изразявали и в направени пътни разходи за явяване пред съответните съдебни състави и инстанции през всички години, които ищецът е описал подробно в ИМ /л.11-15/. Размерът на претърпените имуществени вреди във връзка с пътувания за съдебни заседания до град С. бил 7445,84 лева, а заедно със сумата от 509,11 лева - разходи за пътувания за съдебни заседания пред Окръжен съд - С.З. и Апелативен съд - П. общо - 7954,95 лева. Счита, че била налице пряка причинно-следствена връзка между претърпените имуществени вреди в тази им част и воденото срещу него наказателно производство, защото бил задължен да се явява пред съда, тъй като срещу него било предявено обвинение за тежко умишлено престъпление и явяването му пред съда било задължително. Вследствие на воденото наказателното производство срещу него и на незаконното обвинение, ищецът претърпял сериозни неимуществени вреди, изразяващи се в ежедневни притеснения за дълъг период от време, постоянен стрес и срам, че срещу него се води наказателно производство с предявени тежки обвинения, накърняване на доброто му име в обществото на гражданин и политик, влошаване на

здравословното му състояние за продължителен период от време, притеснения и страх, че може да бъде осъден на лишаване от свобода, при ефективен режим на изтърпяване на наказанието, във връзка с предявените срещу него обвинения за тежки, умишлени престъпления. Ищецът твърдял, че воденото срещу него наказателно производство, предявените обвинения и отстраняването от заеманата длъжност за почти две години станали известни на всички жители на община Г., на всички познати и приятели на ищеца, на множество негови колеги кметове на различни общини в страната, тъй като това обстоятелство било отразявано подробно и системно в средствата за масово осведомяване и вследствие на това било накърнено доброто му име като дългогодишен политик, кмет и гражданин. Обвинението и отстраняването му от длъжност било коментирано от жителите на общината на обществени места в негово присъствие и в негово отсъствие, при всяка негова поява на обществено място му били задавани въпроси във връзка с наказателното производство срещу него и той бил принуден да обяснява на приятели и познати, и множество свои избиратели, че не е престъпник и не е извършвал престъпления. Изживените притеснения и срам били особено силни, тъй като бил обвинен за присвояване на имущество на общината и за престъпления във връзка с дейността му като кмет, като тези притеснения и срам били ежедневни и продължили по време на цялото наказателно производство, като се засилили след предаването му на съд. Притесненията и стреса на ищеца се увеличили в досъдебната фаза на наказателното производство, след като узнал за допуснатите умишлени нарушения на ЗСВ във връзка с воденото срещу него наказателното производство и факта, че тези нарушения не били отстранени дори и след подаване на писмен сигнал до Г.п. и наличие на писмено становище на ИВСС. Ищецът посочва, че факта, че делото било внесено за разглеждане в Специализирания наказателен съд, компетентен да разгледа особено тежки престъпления, допълнително увеличило притесненията му в съдебната фаза на наказателното производство и отново ангажирало вниманието на жителите на общината с коментари по адрес на техния кмет. Той изпитвал срам при разговорите със своите съграждани, че е обвиняем, а в последствие и подсъдим, но на практика нямал възможност да обясни на всички свои съграждани, приятели, роднини и колеги, че не е престъпник, което допълнително увеличило притесненията и срама, които претърпял. Посочва, че преживените притеснения, стрес и срам,

накърняването на доброто му име на гражданин и кмет се отразили на личността и поведението му. Той от весел, жизнерадостен, контактен с добро чувство за хумор човек се превърнал в затворен, мълчалив и подтиснат човек, който силно ограничил и публичните и личните си контакти. Принуден бил по време на отстраняването си от длъжност да напуска периодично и временно града, за не се налага да обяснява на гражданите на община Г., че не е престъпник. От съществено значение за вида и размера на претърпените неимуществени вреди според ищеца било и обстоятелството, че воденото наказателно производство срещу него било срещу лице, заемащо високо обществено, политическо и професионално положение. В практиката на ВКС по такива дела било прието, че наказателното производство, водено срещу лице заемащо висок професионален, или политически пост може да причини край, или да попречи на развитието на неговата кариера, да причини влошаване на обществения статут, изолиране от обичайната среда. Ищецът посочва, че отстраняването му от длъжност предизвикало изолация за продължителен период от време. Сочи, че в съдебната фаза на наказателното производство били проведени 50 съдебни заседания, които му попречили да бъде на работа и да изпълнява служебните си задължения, тъй като бил длъжен да се яви пред съда. Воденото наказателно производство се отразило негативно на авторитета му като кмет. Ищецът посочва, че преживените притеснения, стрес и срам от предявеното обвинение били ежедневни и продължили около седем години до прекратяване на наказателното производство срещу него на 28.03.2016 г. За претърпяване на тези притеснения, стрес, срам от ищеца, уронване на доброто му име на гражданин и политик допринесли и редовните публикации в медиите, които отразявали делото от неговото образуване, до неговото приключване. Въпреки законово закрепената презумпция за невиновност, ищецът бил принуден да събира и представя доказателства за своята невинност, тъй като П. събирала само доказателства, които го уличават в престъпна дейност, но не и такива, които го оневиняват. Част от претърпените неимуществени вреди за ищеца се изразявали и във влошено здравословно състояние, повишаване на кръвното налягане, заболяване от хипертония. Здравословното състояние на ищеца се влошило след привличането му към наказателна отговорност, заболяването станало трайно и не било излекувано и към настоящия момент. Това заболяване се появило вследствие на преживен сериозен стрес и ежедневно

напрежение и преживяване на отрицателни емоции - предпоставка за постоянен нездравословен дискомфорт и опасност да предизвика по-тежки заболявания, като инсулт, или инфаркт. От съществено значение в случая за размера на претърпените неимуществени вреди бил и дългия срок през който били търпени, тъй като наказателното производство продължило за срок, който не може да бъде приет за разумен, като този извод бил особено актуален за досъдебната част на наказателното производство, което продължило повече от четири години. За периода 2009-2013 г. според НПК удължаването на срока на воденото разследване над 6 месеца се допускало само по изключение. Ищецът посочва, че няма вина, че П. водила срещу него дълго време наказателно производство в досъдебната му фаза, продължило 4 години, срок който не можело да бъде приет за разумен и законосъобразен и няма вина и че П. не може да изготви годин обвинителен акт срещу него и затова наказателното производство продължило още три години на първата съдебна инстанция. Наказателното производство приключило след седем години, тъй като ищецът се възползвал от действащата по това време редакция на чл. 368 и чл. 369 от НПК, преди изменението от 2017 г. Според него дълго продължилото наказателно производство нарушило правото му делото му да се разгледа и реши в разумен срок, съгласно чл. 6 от Европейската конвенция за правата на човека, като това нарушение на Конвенцията удължило и срока през който той търпял горепосочените неимуществени вреди. Счита, че е налице пряка причинно-следствена връзка между вида и размера на претърпените неимуществени вреди и дългия срок на воденото наказателно производство. Поискал е съдът да постанови решение, с което да осъди ответника да му заплати сумата от 50827,59 лева за претърпените имуществени вреди, заедно със законната лихва, считано от 28.03.2016 г. до окончателното изплащане на обезщетението, като в съдебно заседание на 21.10.2020 г., по искане на ищеца СтЗОС е допуснал изменение на претенцията за имуществени вреди до размера 47076,14 лева, представляващи 38685,77 лева - неплатени трудови възнаграждения, лични осигуровки и осигуровки на работодателя за процесният период, както и сумата 8390,37 лева, представляваща имуществени вреди във връзка с направените разходи за явяване пред съда в гр. С. З., гр. П. и гр.С., а също и сумата от 200000 лева, за претърпените неимуществени вреди, заедно със законната лихва, считано от 28.03.2016 г. до окончателното изплащане на

обезщетението, както и разноските по делото.

В хода на първоинстанционното производство ответникът П. на РБ (ПРБ) е направил възражение за изтекла погасителна давност за обвинението по чл. 321, ал. 3 и по чл. 201 от НК, доколкото в приложеното определение от 05.12.2014 г. по нчд № 1695/2014 г. на СпНС се сочи наличие на прекратително постановление по отношение на тях към 2014 г. Счита, че за вредите от тези обвинения изтекла погасителна давност, поради което прави изрично възражение в тази насока с оглед изтичане на общата петгодишна давност по чл. 110 от ЗЗД. Относно претенциите на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 и чл. 26 от ЗОДОВ според ПРБ не е бил налице фактическия състав на отговорността, тъй като основанието за прекратяване е било поради неотстраняване в новия обвинителен акт на констатираните от съда съществени нарушения на процесуалните правила, допуснати при изготвяне на предходния обвинителен акт, както и допуснати нови такива в хода на досъдебното производство. Сочи, че при прекратено наказателно производство от съда на основание чл. 369, ал. 4 от НПК, не бил налице фактическият състав за възникване на отговорността на Д., тъй като в чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ лимитативно били изброени хипотезите, при които можело да бъде ангажирана отговорността на правозащитните органи. Хипотезата на прекратено наказателно производство по чл. 369, ал. 4 от НПК била извън приложното поле на ЗОДОВ, защото прекратяването не било, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление. Смята, че ищецът не бил приложил доказателства за привличането му в качеството му на обвиняем по конкретното досъдебно производство, съответно не можело да се определи и началната дата на твърдените вреди. Не били представени никакви доказателства и за твърдяното отстраняване от длъжност и продължителността на това отстраняване. Според ПРБ твърденията на ищеца били недоказани, тъй като липсвали доказателства за началния момент на наказателното производство срещу него. Дефицитът на доказателства в тази насока затруднявал и защитата на ответника до степен промяна в доказателствената тежест. При условията на пълно и главно доказване ищецът следвало да докаже търпените вреди, техния размер и връзката им с повдигнатото обвинение, като дори да се приемело, че е бил налице първият елемент от фактическия състав на отговорността по ЗОДОВ, в тежест на ищеца било да докаже и наличието на

твърдените вреди, пряката им връзка с обвинението за престъпление от общ характер, както и техния размер. Ответникът оспорвал иска за неимуществени вреди като недоказан. Според ответника по отношение на вредните последици в психически и емоционален план, ищецът не сочил никакви доказателства, а се ограничил само декларативно да изброи твърдения за изпитвани от него негативни душевни усещания. Счита, че тези чувства не били предизвикани по никакъв начин от обективни действия на ответника, извън предвидените в НПК процесуални способности за доказване на извършеното деяние. Те били проява единствено и само на субективното усещане на ищеца. Действията на ответника не излизали извън законово определените рамки и били изцяло законосъобразни, а и не били представени доказателства за отменени като незаконосъобразни действия на ответника. Във връзка с твърдените вредни последици върху политическата кариера на ищеца като кмет, ПРБ е отбелязала, че същият и към настоящия момент е кмет на град Г., за пети пореден мандат. Това обстоятелство сочило, че по никакъв начин наказателното производство не се е отразило на тази кариера и мажоритарният му избор за кмет напълно опровергавало твърденията за изолиране от обичайната му среда и негативно отразяване на авторитета. Неоснователни и недоказани били твърденията на ищеца за притеснения, стрес, срам, уронване на доброто му име на гражданин и политик, за които допринесли редовните публикации в медиите, които отразявали делото от неговото образуване, до неговото приключване. В случая, интересът на медиите към ищеца бил обусловен от заеманата от него публична длъжност - кмет на община. Образуваното наказателно производство срещу ищеца било от категорията „дела с висок обществен интерес“, за които органите на съдебната власт били длъжни да предоставят информация на медиите с оглед правото на гражданите да бъдат информирани по въпроси с обществено значение. Медийната разгласа на повдигнатото срещу ищеца обвинение като източник на неимуществени вреди, не можело да бъде едностранчиво разглеждана и оценявана. Сочи, че същият нито твърдял, нито представял доказателства, че П. неправомерно и изнасяла невярна информация за наказателното производство. Що се отнася до заглавия и/или внушения, които съдържат медийните публикации - за произтичащите от тези обстоятелства морални вреди, отговорността на П. не можела да се ангажира, тъй като съдържанието на публикациите се определяло от техните автори и от

политиката на издателя на съответната медия. Според ответника не се твърдели и не се представяли доказателства за трайни вреди върху физическото и психично здраве на ищеца, като освен твърдения, липсвали доказателства за съществуващата пряка причинна връзка между описаните в исковата молба вреди и дейността на ПРБ. Неимуществените вреди се изразявали в засягане на нематериални блага и личната сфера на правните субекти, каквито са личността и достойнството, търпенето на болки, страдания, негативни физически и психически преживявания, но тези вреди, както и пряката им причинна връзка с действия на ответника, подлежали на доказване, а не се предполагали. Те трябвало да се установят с конкретни доказателства по делото, а не с общи твърдения и термини, тъй като за всеки отделен човек те били индивидуално определяеми и съдът не можел да предполага тяхната наличност. ПРБ оспорвала иска за обезщетяване на неимуществени вреди и по размер. Възражава срещу размера на претендираното обезщетение от 200000 лева за неимуществени вреди, който не било в съответствие с чл. 52 от ЗЗД, тъй като не били налице доказателства, които да установяват действително търпени неимуществени вреди в заявения обем, като пряк резултат от повдигнато обвинение. Претенцията от 200000 лева намирала за прекомерна, несъобразена с разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД и трайната съдебна практика. Твърди, че не били представени доказателства за търпени неимуществени вреди, които да са в причинна връзка с действия на представители на ответника. В случая, претенцията за неимуществени вреди била изключително завишена и претендираните вреди не били съответни на икономическия стандарт в РБ, а сумата 200000 лева - изцяло несъобразена с обществения критерий за справедливост. Според ответника, при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди се вземали предвид характерът на повдигнато обвинение, продължителността на наказателното производство, взетата мярка за неотклонение и по какъв начин същите са се отразили върху ищеца. При евентуално уважаване на иска и определяне на размера на обезщетението, съдът следвало да съобрази и продължителността на досъдебното производство. Посочва, че освен твърденията в исковата молба, не били приложени никакви доказателства, от които да била видна продължителността на наказателното производство. Считат, че в случая, наказателният процес протекъл в разумни срокове, имайки предвид, че

делото било с фактическа и правна сложност. Продължителността на делото не следвало да увеличава обезщетението на неимуществени вреди, без да се отчитат влиянието на тази продължителност спрямо конкретно претендираната вреда. Ищецът не представял доказателства колко продължила досъдебната фаза на производството, респективно съдебната, както и за интензивността на производството. В съдебната фаза ПРБ като страна като ищеца нямала правомощия да влияе нито на периодите, през които се насрочват съдебни заседания, нито разполагала с правни средства, за да дисциплинира участниците в производството. Посочва, че нито едно заседание не било отложено по вина на представителите на държавното обвинение. Молил е съдът да приеме, че ответникът не е станал причина за продължителността на наказателното производство, в която и да е фаза на процеса. Според ответника взетата спрямо ищеца мярка за неотклонение по никакъв начин не ограничила правата на ищеца, като по своя характер последиците ѝ били по-леки дори и от тези на „подписка“, тъй като при вземане на последната за обвиняемия имало задължение да не напуска местоживеенето си без разрешение на съответния орган, каквото липсвало за гаранцията. Поискал е при евентуално определяне на размера на обезщетението, съдът да има предвид, че ако имало някакво засягане на неимуществената сфера на ищеца, то било значително по-слабо от претендираното и в минимална степен. Според ответника исковата претенция била недоказана, включително в претендирания размер. По отношение на претенциите за имуществени вреди, ПРБ е оспорвала по основание и по размер предявената претенция за имуществени вреди в размер на 42872.64 лева - пропуснати ползи от неполучено трудово възнаграждение, тъй като към исковата молба не били приложени доказателства за твърдяното отстраняване от длъжност и неговия период, от приложената справка не било ясно кои елементи са включени в brutното възнаграждение, както и не били представени доказателства дали за твърдения период на отстраняване ищецът внасял сам осигуровките си и за техния размер. Оспорван е бил и по основание и по размер претенцията за имуществени вреди - претърпени вреди в размер на 7954.95 лева за пътни разходи за гориво с оглед явяване в съдебни заседания по делото, тъй като към исковата молба отново няма приложени писмени документи, които да установяват направени подобни разноски. Не били приложени и доказателства, че ищецът притежавал собствен автомобил

към твърдения от него период на ползване за придвижване с оглед явяване в съдебни заседания. По отношение на предявения акцесорен иск за лихви, ответникът е твърдял, че уважаването на акцесорните искове се предпоставя от уважаването на главната искова претенция. Ето защо, в случай, че съда отхвърли иска за неимуществени вреди, е оспорил като недоказана и исковата претенция за лихви. ПРБ е възразила и относно началния момент, от който е поискана законовата лихва. Посочва, че предвид разпоредбата на чл. 111, б. „в“ от ЗЗД, същата се погасява с изтичане на тригодишна давност, поради което с оглед датата на завеждането на исковата молба - 09.09.2020 г., лихвата е била дължима най-рано от 09.09.2017 г.

Окръжният съд е приел правното основание на исковете по чл. 2, ал. 1, т. 3 и чл. 26, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ). От представените по делото наказателни дела е било видно, че ДП № 1/2009 г. по описа на ОП - П. е образувано на 18.03.2009 г. с постановление на Г.п. на РБ срещу неизвестен извършител – длъжностни лица от Община Г. за престъпления по чл. 282, ал. 3 във вр. с ал. 2, в. ал. 1 във вр. с чл. 26 НК и е възложено за разследване на ОП - П.. На 19.08.2009 г. с постановление на ОСО при ОП - П. ищецът е бил привлечен към наказателна отговорност по ДП № */**** г. по описа на Окръжна прокуратура град П. за извършено престъпление по чл. 282, ал. 2, предл. 2, във връзка с ал. 1 НК /том. 8 – ДП № 1/2009 г. – л. 23/. Определена му е била мярка за неотклонение „Парична гаранция“ в размер на 4000 лева. По искане на Окръжна прокуратура - П. до Окръжен съд С.З. от 11.09.2009 г., на основание чл. 69, ал. 1- 3 НПК, с определение от 18.09.2009г., по чнд № 768/2009 г. / т. 8 от ДП – л. 64/ ищецът е бил отстранен от заеманата длъжност. С определение на ПАпС, чието определение е окончателно, е било потвърдено определението на ОС. С определения по чнд №№ 855/2009 г., 92/2010 г., 506/2010 г., 46/2011 г., 273/2011 г., 369/2011 г. и 518/2011 г., СтОС е отхвърлил искането на ищеца за отмяна на мярката за принуда „отстраняване от длъжност“. С Постановление № 1464/2009 г. от 02.08.2011 г. на Окръжна прокуратура – П. мярката за принуда е отменена, видно от справка в програмата на ОС по чнд № 544/2011 г., което е прекратено поради отпадане на правния интерес, поради отмяна на мярката за принуда с посоченото по-горе постановление. Повдигнатото обвинение е променяно няколко пъти. На 23.12.2011 г. Окръжна прокуратура - П. е внесла обвинителен акт срещу ищеца и другите

обвиняеми лица в Окръжен съд - С.З.. Образувано е било нохд № 949/2011 г. С разпореждане от 09.01.2012 г. съдията-докладчик е прекратил съдебното производство, като е приел, че делото е подсъдно на Специализирания наказателен съд. На 01.02.2012 г. обвинителният акт е бил внесен в Специализирания наказателен съд и е образувано нохд № **/**** г. Предявени са били обвинения за извършени тежки престъпления, формулирани от П. като 4 деяния, квалифицирани като престъпление по служба по чл. 282, ал. 2, пр. 1 и пр. 2, във връзка с ал. 1, във връзка с чл. 26 от НК деяния за присвояване на чужди вещи - по чл. 201 вр. чл. 93, т. 1, б. „б“, вр. чл. 26 от НК. На предходен етап на ищеца е било повдигнато обвинение по чл. 321 от НК за участие в организирана престъпна група. Обвиненията по чл. 282, ал. 2 и по чл. 201 от НК са били за тежки умишлени престъпления, които се наказват с лишаване от свобода за повече от пет години, предвиденото наказание е до 8 години, а по чл. 321 НК – до 10 години. Налице е становище на ИВСС, от 03.05.2011 г., в което е констатирано, че при избора на следователи по делото не е ползвано електронно разпределение, съгласно разпоредбата на чл. 9 от ЗСВ. С разпореждане от 17.02.2012 г. съдията-докладчик е прекратил съдебното производство и е върнал делото на Специализираната прокуратура за допълнително разследване. По частен протест на прокурора по внчд № 68/2012 г. на АСПНС, с определение № 24/11.05.2012 г. е било отменено разпореждането на първата инстанция и е разпоредено делото да се разгледа от СПНС. Първото по делото съдебно заседание е проведено на 29.05.2012 г., а на 07.02.2014 г. е проведено последното заседание по делото. Постановена е оправдателна присъда за ищеца Н. Т. К.. По нохд № **/**** г. на СПНС са проведени 47 съдебни заседания, на които ищецът К. е бил длъжен да присъства и е присъствал. След постановяване на оправдателната присъда по подаден протест от П. е образувано внохд № 146/2014 г. по описа на АСПНС, по което е проведено едно открито съдебно заседание и е постановено решение № 33/15.10.2014 г., с което постановената присъда е отменена, а делото - върнато на Специализираната прокуратура за отстраняване на допуснато съществено процесуално нарушение. Окръжна прокуратура - П. отново е внесла обвинителен акт срещу ищеца в Окръжен съд - С.З., по който е образувано нохд № 36/2015 г. С разпореждане № 1064/24.08.2015 г. съдията-докладчик е прекратил съдебното производство и върнал делото на Окръжна прокуратура

- П. за отстраняване на съществени процесуални нарушения, допуснати в обвинителния акт. С определение по вчнд № 481/2015 г. на ПАпС е потвърдено разпореждането на СтОС. На 28.12.2015 г. ОП е внесла отново обвинителен акт в Окръжен съд - С.З., образувано е нохд № 457/2015 г. С разпореждане № 299 от 24.02.2016 г. СтОС е прекратил производството и върнал делото на ОП - П. за отстраняване на процесуални нарушения. По молба на ищеца Н. Т. К. от 18.03.2016 г., с определение № 206/28.03.2016 г., постановено по нохд № 457/2015 г., Окръжен съд - С.З. е отменил разпореждане № 299/24.02.2016 г., намерил е, че са налице предпоставките на чл. 369, ал. 4 от НПК /преди изменението от 2017 г./ и на това основание е прекратил наказателното производство срещу ищеца. Определението като неподлежащо на обжалване е влязло в сила на 28.03.2016 г. От представения договор за заем за послужване от 10.09.2009 г. между В. Т. В. и Н. Т. К. се установява, че на заемателя се предоставя за временно безвъзмездно ползване собствения на заемотателя лек автомобил марка М. *** черен, с рег. № ***** за пътувания на територията на страната. На 22.12.2009 г. е сключен анекс към договора, с който автомобила се заменя с М. *** черен, с рег. № *****. Била е назначена съдебно-счетоводно експертиза, която е представила основно и допълнително заключение. От заключението се установява, че размерът на неизплатеното трудово възнаграждение на Н. Т. К. за периода октомври 2009 г. - юли 2011 г., вкл. след приспадане на удържките за негова сметка е 25955.27 лева. Размерът на удържките /осигуровки за сметка на работника или служителя и данък доход на физическите лица/, изчислени на база брутно трудово възнаграждение за периода от октомври 2009 г. до юли 2011 г. вкл. на Н. Т. К. е 6919.46 лева. Размерът на осигуровките за сметка на работодателя - община Г., дължими при пълно отработено време от Н. Т. К. за периода от месец октомври 2009 г. до месец юли 2011 година включително, е 5811.04 лева. Общият размер на претенцията за неполучените брутни трудови възнаграждения на ищеца за периода на отстраняването му от длъжност, изчислен от вещото лице е 38685.77 лева. Вещото лице е посочило, че разстоянието между град Г. и град С. З. е 44 км. Разстоянието между град Г. и град П. е 128 км. Разстоянието между град Г. и град С. е 263 км. От основното и допълнително заключение е било видно, че количеството на дизеловото гориво използвано за 7 пътувания от град Г. до град С. З. и обратно е на обща стойност 151.71 лева. Количеството на

дизеловото гориво използвано за 6 пътувания от град Г. до град П. и обратно е било на обща стойност 366.89 лева. Количеството на дизеловото гориво, използвано за 47 броя пътувания от град Г. до град С. и обратно е на обща стойност 7382.81 лева. За 3 пътувания от град Г. до град С. и обратно през месец септември 2012 г. количеството на дизеловото гориво е било на обща стойност 489.96 лева. Не е било спорно, че образуваното и водено наказателно производство е широко отразено в местната и национална преса. Това се установявало от представените по делото статии от различни медии, от показанията на свидетелите и е било служебно известно на първоинстанционния съд. Били са разпитани свидетели. Свидетелката И. А. К. - съпруга на ищеца Н. Т. е установила, че воденото наказателното производство е било дълъг, мъчителен и труден период за семейството. Най-трудното е било, че съпругът ѝ не е разбирал защо се случва всичко това и е имал усещане, че не е по правилата. Свидетелката твърди, че ищецът се е притеснил, страдал е от безсъние. Това е дало отражение и на семейството като цяло. Започнали са да звънят близки и познати, които се интересували и за ищеца е било трудно да обяснява каква е вината му и защо е започнало всичко това. Отстраняването от длъжност, според свидетелката е било още по-мъчително за него, защото е поел ангажименти, дал е обещания на съгражданите си при избора си като кмет, които е искал да изпълни. Ищецът е започнал да вдига кръвно, отразило се е и на социалните му контакти, затворил се е вкъщи, защото му е било трудно да обяснява нещо, което не знае защо се случва. Родителите му също са го приели трудно. Двамата му родители починали. Щетите са били психични и морални. Трудно е било за цялото семейство. Свидетелката е посочила, че ищецът е бил много активен човек, умее да се весели, да се шегува. След образуване на наказателното производство се е затворил в себе си, изолирал се е, защото е изпитвал срам от хората, на които е дал обещание. Самите статии, обсъжданията на обществени места - това е било причината да се затвори в себе си. Имало е случаи да излиза извън града, да отсъства от града, защото не можел да понася това психическо натоварване. Здравословното му състояние се е влошило. Ищецът е започнал да вдига кръвно, минал е на лекарства. Ползвал е услугите на медицинския център в града. Продължавал и към момента да приема лекарства. Разследванията са се извършвали от П. от друга област, което ги е озадачило, смятали са, че има нещо неправилно. По време на

делото са възстановили ищеца на работа, когато е трябвало да има президентски избори и той по закон е трябвало да проведе изборите. След това също ищецът е бил кандидат на местните избори и винаги ги е печелил с мнозинство. В момента ищецът е кмет, от 2003 г. е кмет до момента, освен по време на отстраняването му. Предизборната му кампания се е осъществявала от екип, който работи за него. Показанията на свидетеля Г. Х. Г. – лекар в Г. болница потвърждавали казаното от първата свидетелка, че по време на наказателното производство срещу ищеца, основен здравословен проблем е било високото кръвно налягане. Ищецът е станал по-потиснат, на неврологична основа, от притеснение и стрес. Дотогава ищецът не е имал здравословни проблеми. Не е употребявал лекарства. През този период няколко пъти е имал високо кръвно. След като са сложили инжекции, ищецът е минал на хапчета - бетаблокери „Небилет“ и от тогава ги ползвал. Имало е моменти, когато са включвали и други лекарства за по-кратък срок. Тъй като ищецът е бил напрегнат, му е изписвал билкови хапчета за успокоение - понякога употребявал „Валериан“ и „Валидол“. Свидетелят Г. посочил, че ищецът е бил контактен човек, обичал компании, бил веселяк, но през този период е идвал при свидетеля следобед, когато няма други пациенти, за да не го виждат други хора. Станал е по-затворен, по-притеснен, не е говорел много, нямал е желание да се вижда с хора, да излезе някъде. Свидетелят твърди, че общината е много малка и всичко се знае в нея, всички жители са били запознати, че има образувано производство в Специализирания съд, че има повдигнати обвинения и най-вероятно ищецът ще бъде осъден. За този случай ищецът е чел в електронните медии, във вестници през този период е било отразено делото. Според свидетеля Г. към момента здравословното състояние на ищеца е добро. В момента ползва само „Небилет“ за високо кръвно налягане. Свидетелят П. С. С. - секретар на Община Г. от 2003 г. досега, твърди, че през 2009 г. са дошли двама следователи в Община Г. и са връчили призовка за обвиняем на ищеца. Двамата са били от град П.. Наказателното производство е продължило повече от 10 години, включително делото е било в Специализирания наказателен съд. В този процес са участвали единадесет човека от Община Г. - организирана престъпна група. К. доста зле е понесъл обвинението срещу него и наказателно производство. Дотогава не са имали нарушения, Сметна палата е идвала много пъти и много проверки са им били правени, без да са констатирани никакви нарушения, а

изведнъж, не следователи от ОП - С. З., а от П. повдигат обвинение и тогава взимат документи. Свидетелят е установил, че в личностен план ищецът се е променил. До този момент Т. е бил много весел човек, жизнерадостен, отзивчив и грижовен към хората. След 2009 г., когато са му повдигнали обвиненията, той се е затворил в себе си, не е излизал от къщи, повече от две години е бил отстранен от длъжност. Намирал си е причина да отсъства от Г., тъй като непрекъснато хора са го спирали и са го разпитвали за делата. Започнал е да вдига кръвно, нерви. Затворил се е, избягвал е хората. Свидетелят твърдял, че е чел статиите по случая и не е можел да повярва – за тях ли пишат или не. Отразено е било делото по телевизията, в специални предавания. Публично е имало широко отразяване. Имало е изказвания на наблюдаващия прокурор за много престъпления, за обществените поръчки. Доста неща са се писали против Т.. Свидетелят С. твърдял, че отстраняването от длъжност ищецът е понесъл трудно, затворил се в себе си. Често е напускал Г., тъй като не е можел да се покаже по улиците. Изпитвал е срам. Хората са коментирали този случай и то в негативен план. Свидетелят установява, че Н. Т. е 5 мандата кмет - от 2003 г. до сега. Провеждала се е предизборна кампания по времето, в което е бил обвиняем и след това - подсъдим след 2009 г. за кметски избори. Винаги е имало предизборна кампания. След 2009 г. не е участвал в кампанията, бил е много пасивен. Той се е кандидирал само благодарение на екипа му, който го е накарал да се кандидатира. Решил е бил да се отказва. Всички мандати ги е взимал с над 76% избираемост при активност на населението повече от 80%. В началото на делото е имало пред Община - П. протест срещу безобразията на П. – палатков лагер. Г-н Т. и всички обвиняеми са били там, заедно с всички хора, които ги подкрепят. Разпитана свидетелката К. И. В. – фелдшер в спешен център към болницата в Г. е твърдяла, че откакто е започнало делото, от 2009 г. оттогава е разбрала, защото това се е отразило много зле на психиката на Т.. Преди това не е имал нужда от медицински консултации. Откакто е започнало делото, ищецът много често е търсил свидетелката за медицинска консултация. Не се е чувствал добре. Било е голяма психична травма за него. Станал е много затворен. В началото свидетелката му предложила лечение с хомеопатия, но нещата са се влошили. Ищецът е започнал да вдига много високо кръвно. Свидетелката му е правила манипулации вкъщи, защото често ищецът е вдигал кръвно след работно време. Отразило се е не само във

вдигане високо кръвно и проблеми със сърцето, но и много му е отслабнала имунната система. В последните години е имало период, в който всеки месец ищецът е бил настинал, пиел е антибиотик. Тази травма е оказала психическо влияние не само на него, но и на майка му и на семейството му. Ищецът се е притеснявал, целия град е говорил за делото. Градът е бил малък и всички познавали ищеца. Според свидетелката той е бил добър, весел човек, но след делото се е затворил в себе си. Провеждал е обичайни срещи с хората, но е бил под голямо напрежение. Свидетелката също сочи, че е чела в медиите редовно неща отразени по повод наказателното производство срещу ищеца. Заради здравословните си проблеми ищецът е посещавал и Б.п.. СтЗОС е кредитирал с доверие показанията на разпитаните по делото свидетели, като непротиворечиви по между си, логични и почиващи на непосредствени впечатления за събитията, за които говорят, а и по делото не са налице други доказателства, които да ги опровергават.

Първоинстанционният съд при така установените факти и обстоятелства по делото е направил следните правни изводи: Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ Д. отговаря за вредите, причинени на граждани от органите на дознанието, следствието, П., съда и особените юрисдикции от незаконно обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано. Не се спори, че на ищецът е било повдигнато обвинение за множество тежки престъпления, за които НК предвижда наказание лишаване от свобода до 8 години и 10 години. Безспорно е също, че наказателното преследване срещу ищеца е започнало на 19.08.2009 г., с привличането му като обвиняем в наказателно производство и е приключило на 28.03.2016 г., с влязло в сила определение от тази дата, постановено по нохд № 457/2015 г. на С. окръжен съд на основание чл. 369, ал. 4 от НПК, тъй като с новия обвинителен акт не са отстранени констатираните от съдията-докладчик съществени нарушения на процесуалните правила, допуснати при изготвянето на предходния обвинителен акт, като наред с това са допуснати и нови такива. За периода от 18.09.2009 г. до 02.08.2011 г., почти две години, ищецът е бил отстранен от заеманата длъжност „кмет на Г.“. Не е било

спорно, че наказателното производство е прекратено на основание чл. 369, ал. 4 (отм.) от НПК – поради бездействие на П. да отстрани допуснатите процесуални нарушения и да внесе делото в съда с обвинителен акт по отношение на деянията, за извършването на които ищецът е бил привлечен като обвиняем и са допуснати нови процесуални нарушения относно деянието, за което е бил внесен обвинителен акт. СтЗОС е намерил за неоснователно възражението на ответника, че основаниято за прекратяването на наказателното производство не е елемент от фактическия състав за възникване на отговорността на Д., тъй като в закона били изброени изрично хипотезите, при които можела да бъде ангажирана отговорността на Д.. Случаите на прекратяване на наказателното производство на основание чл. 369, ал. 4 НПК (отм.) следвало да бъдат подведени под хипотезата на недоказаност на обвинението, недоказаност на участието на обвиняемия в престъплението, което съответства на основаниято за отговорност за вреди по ЗОДОВ, посочено в чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ - деянието не е извършено от ищеца. В този смисъл били Р-248/16.10.2014 г., IV г. о. и Р-291/16.11.2011 г., III г.о. Първоинстанционният съд е посочил, че съгласно разпоредбата на чл. 4 от ЗОДОВ, обезщетение се дължи за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. В хода на делото се установило от събраните доказателства, че ищецът е претърпял неимуществени вреди, свързани с воденото срещу него наказателно производство. Д. отговаряла и за вредите, причинени на граждани от нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, съгласно чл. 6, § 1 от Конвенцията, като съдът следва да съобрази общата продължителност и предмета на производството, неговата фактическа и правна сложност, поведението на страните и на техните процесуални или законни представители, поведението на останалите участници в процеса и на компетентните органи, както и други факти, които имат значение за правилното решаване на спора. Установено било, че до момента на образуване на наказателното производство, ищецът е бил уважаван гражданин на град Г., избран на местните избори от съгражданите си за кмет на града, ползвал се е с добро име в обществото, уважаван е бил като политик и човек. Безспорно се установи, че периода, в който е започнало и приключило наказателното производство, с влязъл в сила акт от 19.08.2009

г.– 28.03.2016 г. е 6 години и 7 месеца. Наказателното производство срещу ищеца е приключило извън разумния по смисъла на чл. 6 от КЗПЧОС срок, макар и делото да е с фактическа сложност. Само в досъдебна фаза наказателното производство е било близо 4 години. Този срок на ДП и на наказателното производство като цяло не можело да се приеме като разумен. Безспорно е, че повдигнатото незаконно обвинение и наказателно производство е причинило на ищеца стрес, неудобство, притеснения, негативни преживявания, страх че ще бъде осъден. Отразило се е на психиката му и на здравето му. Нарушено е било доброто му име в обществото, като гражданин и политик, доверието на хората в него е било разколебано, предвид длъжността, който е изпълнявал – кмет на град Г.. Ищецът се е затворил в себе си, ограничил е професионалните и личните си контакти. Налагало му се е да обяснява на избиратели, близки и приятели за наказателното производство, водено срещу него. Вдигнал е високо кръвно налягане и е започнал редовен прием на медикаменти. Отслабнала е имунната му система, често е да боледувал, страдал е от безсъние. Отстраняването му от длъжност е засилило и задълбочило негативните преживявания: стрес, срам и тревожност. При определяне размера на обезщетението за неимуществените вреди следвало да се вземат предвид всички обстоятелства, които обуславят тези вреди. На обезщетяване подлежали неимуществените вреди, които са били в пряка причинна връзка с увреждането и техният размер се определял според вида и характера на упражняваната процесуална принуда, както и от тежестта на уврежданията. Задължително се отчитали общата продължителност и предметът на наказателното производство, поведението на страните и на техните представители, поведението на останалите субекти в процеса и на компетентните органи, както и всички други факти, които имат значение по смисъла на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. Безспорно се установило по делото, че ПРБ е извършила противоправно деяние като незаконно е повдигнала и поддържала обвинение срещу Н. Т. К. за извършени тежки престъпления, четири от които по чл. 282, ал. 2, във вр. ал. 1 и чл. 26 НК и две - по чл. 201 от НК. В определен период е поддържано обвинение и по чл. 321 от НК. От привличането му като обвиняем по ДП – 19.08.2009 г. до приключването на наказателното производство с влязъл в сила съдебен акт - 28.03.2016 г. са били изминали 6 години и седем месеца. Ищецът е бил обвинен в

извършването на множество тежки престъпления по смисъла на НК. По отношение на обвиняемия – ищец е била наложена мярка за неотклонение „гаранция“. За периода от 18.09.2009 г. до 02.08.2011 г. е бил отстранен от длъжност „кмет на Община Г.“ като мярка на процесуална принуда. Няма данни ищецът да е бил осъждан преди образуването на наказателното производство. Окръжният съд е приел, че от свидетелите е установено по категоричен начин, че повдигнатото обвинение е оказало силно негативно въздействие върху личния, обществения и социалния живот на ищеца Т.. Повдигнатото обвинение е повлияло върху психическото състояние на ищеца, който е преживял стрес, срам, тревожност и притеснение за бъдещето си. Изпитвал е притеснение и неудобство сред познатите си, близките си и съгражданите си от повдигнатото му обвинение. Засегнат е бил личния и обществения му авторитет, честта и доброто му име. В резултат на наказателното преследване, продължило 6 години и 7 месеца, ищецът е преживял силен психо-емоционален стрес и притеснение. Продължилото шест години и седем месеца наказателно производство и предприетите срещу него многобройни процесуално-следствени действия са довели до ограничаване на социалния, професионалния и обществения му живот, и на възможността му да изпълнява задълженията си като кмет на града. Изпитваните чувства на несигурност за бъдещето, страх, че ще бъде осъден, за нещо, което не е извършил, заедно с всички действия на П. са довели до смущаване на душевното му спокойствие и комфорт за продължителен период от време. Преживеният стрес по време на продължилото наказателно производство е довел до повишаване на кръвното му налягане и до необходимостта от ежедневен прием на медикаменти за овладяването му. Имунната му система е отслабнала, появили са се проблеми със съня. Освен това, така повдигнатото и с години поддържано неоснователно обвинение за извършени от ищеца множество тежки престъпления е станало достояние на широк кръг от лица – неговите съграждани и избиратели, поради разгласяването му в местни и централни медии, бил е започнат и компрометиран пред обществеността в града, където живее и в цялата страна. Това е довело и до съществено засягане на професионалната му репутация, предвид заеманата длъжност – кмет и повдигнатите обвинения за престъпления по служба и присвояване. Ищецът е ограничил социалните си контакти и обществен живот по време на воденото незаконно наказателно

производство. Избягвал е срещи с хора, напускал е града. Повдигнатото и поддържано срещу него неправомерно наказателно преследване е повлияло негативно върху живота, личната и професионалната му репутация, честта и достойнство му, съществено е засегнало доброто му име в обществото, като гражданин и политик. Засягането на авторитета му, честта и достойнството му, притесненията и преживения срам, тревожност, стрес са били особено силни и интензивни, предвид обвиненията за присвояване имущество на общината и престъпления по служба, във връзка с дейността му като кмет. Тези негативни преживявания са били ежедневни и са продължили през целия период на воденото незаконно наказателно производство. СтЗОС е изтъкнал, че понятието „справедливост” по смисъла на чл. 52 от ЗЗД не е абстрактно, а е свързано със задължителната преценка от съда на редица конкретни, обективно съществуващи при всеки отделен случай обстоятелства, които следвало да се вземат предвид при определянето на размера на обезщетението за неимуществени вреди. Такива обстоятелства поначало са вида, характера, интензитета и продължителността на увреждането на ищеца. Конкретно при исковете по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ такива правно-релевантни обстоятелства – критерии за определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, са били: тежестта на повдигнатото обвинение, дали то е за едно или за няколко престъпления, както и техния вид. Дали ищецът е оправдан, респ. – дали наказателното производство е прекратено – по всички обвинения срещу него или по част от тях, а по други е осъден; в случаите на частично оправдаване (прекратяване) се вземали предвид всички обстоятелства: броят на деянията, за които е постановена оправдателна присъда (е прекратено наказателното производство); тежестта на извършените деяния, за които е осъден дееца, съпоставени с тези, за които е оправдан; причинната връзка между незаконността на всяко едно от обвиненията, за които деецът впоследствие е признат за невиновен, и причинените неимуществени вреди. Продължителността на наказателното производство срещу ищеца, включително дали същата надхвърля или не разумните срокове за провеждането му, като тази преценка се обуславя от фактическата и правната сложност на наказателното производство в досъдебната и съдебната му фаза; следвало да се отчете и дали ищецът вече е получил обезщетение за вредите от нарушение на правото му на разглеждане и решаване на делото в разумен срок (чл. 2б, ал. 3 от ЗОДОВ). Дали е взета, респ. – вида и

продължителността на взетата мярка за неотклонение, както и другите наложени на ищеца ограничения на правата и свободите му в рамките на наказателното производство. От значение за интензитета на търпените неимуществени вреди е бил и начинът на развитие на наказателното производство срещу ищеца, приключило с оправдаването му, респ. – с прекратяването на наказателното производство, а именно – дали то е прекратено още в досъдебната фаза или обвинителен акт е бил внесен в съда, както и броят на съдебните инстанции, разгледали делото, а също и дали той е оправдан още на първа инстанция или е била постановявана осъдителна присъда и за какво наказание, която е отменена от горна инстанция. От такова значение е и дали през времетраенето на процесното незаконно наказателно преследване, срещу ищеца са били водени и други наказателни производства, по какви обвинения, какъв е техният изход, тяхната продължителност и наложените на ищеца мерки за неотклонение и други ограничения; ако те също са били незаконни – дали ищецът вече е обезщетен и в каква степен. От значения са били и всички останали конкретни обстоятелства, установени по делото, които сочат на това, как и по какъв начин процесното незаконно наказателно преследване се е отразило на ищеца – има ли влошаване на здравословното му състояние, в каква степен и от какъв вид е то; конкретните преживявания на ищеца, неговото емоционално и психическо състояние, и изобщо – цялостното отражение на предприетото срещу него наказателно преследване върху живота му – семейство, приятели, професия и професионална реализация, обществен отзвук, степента на накърняване на доброто му име с оглед социалния му статус и пр. Когато незаконното обвинение е било за умишлено престъпление в област, която е професионалната реализация на обвиняемия (подсъдимия), следвало да се прецени как се е отразило то върху възможностите му за професионални изяви и развитие в служебен план, авторитета и името на професионалист. При определени професии – напр. полицаи, военни, магистрати, митнически служители и пр., очакванията и изискванията на обществото към тях за почтеност и спазване на законите, са изключително завишени. По общо правило, незаконното обвинение на лица, упражняващи подобни професии в извършване на престъпление, имало по-силно негативно отражение върху неимуществената им сфера. Казаното е относимо в още по-голяма степен за случаите, когато обвинението е за извършване на умишлено престъпление от

сферата на тяхната професионалната реализация. По всеки казус, с оглед обстоятелствата по делото, съдът следвало да се преценява действителното отражение на незаконното обвинение във всички сфери на живот на обвиняемия (подсъдимия), на неговото лично и професионално достойнство и чест. Макар съдът да е бил длъжен да вземе предвид всички конкретни, установени по делото, релевантни обстоятелства, обезщетението за неимуществени вреди от деликтите по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ се определяли глобално – за всички претърпени неимуществени вреди от този деликт. В този смисъл, неимуществените вреди са конкретно определими и глобално присъденото парично обезщетение за тях следвало да съответства на необходимостта за преодоляването им в тяхната цялост, да е достатъчно по размер за репарирането им – в съответствие с общоприетия критерий за справедливост и общественно-икономическите условия и стандарта на живот страната, но най-вече – с оглед особеностите на конкретния случай. Същевременно обезщетението не следвало да води до неоснователно обогатяване на ищеца, поради което да не надвишава този достатъчен и справедлив размер, необходим за обезщетяването на конкретно претърпените неимуществени вреди. Последните са различни във всеки отделен случай, тъй като част от гореизброените критерии и обстоятелства, релевантни за определяне размера на дължимото обезщетение, могат да са подобни или дори някои от тях – еднакви (по вид или в количествено измерение) при съпоставка на отделни случаи, но изключително рядко те могат да са идентични. Незаконно повдигнатото обвинение безспорно се е отразило негативно върху психиката и здравето на ищеца. Видно от доказателствата по делото, ищецът е бил обвинен в извършването на шест тежки престъпления по смисъла на НК, за които законът предвижда наказание лишаване от свобода до 8 години. Тези обвинения касаят работата на ищеца като кмет. Доколкото наказателното обвинение е за шест тежки умишлени престъпления в областта, в която е професионалната реализация на ищеца, предвид длъжността му – кмет, за която очакванията и изискванията на обществото за почтенност и спазване на законите са изключително завишени, по правило незаконното обвинение има по-силно негативно отражение върху неимуществената сфера. Наказателното производство срещу ищеца е продължило 6 години и 7 месеца, като по отношение на него е взета мярка за неотклонение „парична гаранция“. Наложена му е и мярка за процесуална

принуда отстраняване от длъжност – кмет на Община Г., което обстоятелство е засегнало силно негативно честа, достойнството и доброто име на ищеца, повлияло е силно обществения, служебния и социалния му живот. От свидетелските показания става ясно, че ищецът е търпял интензивни душевни болки и морални страдания за продължителен период от време. Тези му негативни преживявания са продължили до приключване на наказателното преследване, с изключение на приема на лекарства за високо кръвно налягане, който продължава и след това. Следвало да се отчете и, че воденото наказателно производство е започнало и приключило извън разумния срок – 6 години и 7 месеца; повдигнатите обвинения са били за множество тежки умишлени престъпления, във връзка с длъжността, която ищецът е заемал, наложената мярка за процесуална принуда „отстраняване от длъжност“ е продължила почти 2 години; извършваните многобройни следствени действия с обвиняемия, многократното внасяне на делото в съда и връщане на П.; високото обществено и служебно положение на ищеца в населеното място, където живее и работи, като СтЗОС е приел, че доказаните по делото болки и страдания са били много над обичайните негативни чувства и изживявания в такива случаи. Взел е предвид и че пострадалият е бил преживял тежко последиците от повдигнатото и поддържано обвинение, това се отразило върху здравето и психиката му, професионалното му положение на кмет на общината, авторитета му сред съграждани и познати, върху социалния му кръг и контакти и е продължило доста над разумния срок за едно наказателно производство. Повдигнатото обвинение е получило широк обществен отзвук в медиите, който отзвук макар, че не се установява да е предизвикан от преки действия на П. е в резултат на действията по повдигане и поддържане на обвинение срещу ищеца. Това отразяване в местни и централни медии на воденото наказателно производство срещу ищеца допълнително и в значителна степен е засилило негативните преживявания, стрес, срам, тревожност, преживени от него. Затова с оглед предназначението на обезщетението да поправи конкретно установените по делото лични болки и страдания, негативни емоции и преживявания, от незаконното преследване на Т., СтЗОС като отчел като обуславящ по-голям размер на същото, продължителността на наказателното производство /извън разумния по смисъла на чл.6 от КЗПЧОС срок/, тежестта на повдигнатите обвинения и характера им, наложената мярка за процесуална принуда „отстраняване от

длъжност“, времето и продължителността на следствените и съдебни действия с обвиняемия, публичното разгласяване на обвинението, общественото, професионалното и социално положение на пострадалия, съдът намира, че следвало да бъде определено справедливо обезщетение в размер на 100000 лева. Моралните вреди са индивидуално определими и паричното обезщетение за тях следвало да съответства на необходимото за преодоляването им. При определяне на дължимото обезщетение така също следвало да се държи сметка и за обществените представи за справедливост в аспект на съществуващите обществено-икономически условия на живот. В такъв смисъл били решение № 123/23.06.2013 г. по гр. дело № 254/14 г. на ВКС, Трето ГО, Решение № 260008 от 27.01.2021 г., постановено по в.гр.д. № 549/2020 г. на ПАС и Определение № 114 от 09.03.2022 г., постановено по гр.д.№ 3065/2021 г. на ВКС, Четвърто ГО. Ето защо СтЗОС е приел, че в посочения размер от 100000 лева, предявения иск е основателен и доказан, а в останалата си част до размера на 200000 лева, предявения иск е неоснователен и следва да бъде отхвърлен. Обезщетението за обезвреда на причинените неимуществени вреди е било дължимо заедно със законната лихва от датата на влизане в сила на определението на ОС – С.З., с което се прекратява производството – 28.03.2016 г. Предвид възражението на П., направено в отговора на исковата молба за изтекъл 3-годишен давностен срок на законната лихва, съдът намерил, че същата се дължи за три години назад от завеждане на исковата молба, считано от 09.09.2017 г. до окончателното изплащане на обезщетението.

По претенцията за имуществени вреди окръжният съд е приел, че за времето, през което ищецът е бил отстранен от длъжност за периода м. 10.2009 г. до м. 07.2011 г. включително той претендира заплащане на сумата 47076,14 лева, от които 38685,77 лева - неплатени трудови възнаграждения, лични осигуровки и осигуровки на работодателя за процесният период, както и сумата 8390,37 лева, представляваща имуществени вреди във връзка с направените разходи за явяване пред съда в гр. С. З., гр. П. и гр.С.. По претенцията за 38685.77 лв., представляващи пропуснати ползи, изразяващи се в неполучено брутно трудово възнаграждение за времето, през което ищецът е бил отстранен от длъжност – м. 10. 2009 г. до м. 07.2011 г. или за 22 месеца, съдът е установил, че не е било спорно, че към момента на отстраняването от длъжност, ищецът е бил кмет на Община Г.. По време на 22

месечния период на отстраняването му от длъжност, ищецът обективно не е могъл да изпълнява задълженията си като кмет, както и да получава дължимото трудово възнаграждение. Наличието на действащо трудово правоотношение за ищеца към момента на отстраняването му от длъжност, обективно препятстващо полагането на труд в изпълнение на задълженията му на заеманата длъжност, обуславяло невъзможността ищецът да получава трудово възнаграждение, което в случая е сигурен и гарантиран доход. Следователно ищецът е бил имуществено ощетен под формата на пропуснати ползи, поради непостъпване в патримониума му на надлежно договорен приход под формата на трудово възнаграждение. Отстраняването на ищеца от длъжност по време на воденото незаконно наказателно производство е в причинна връзка с обективната невъзможност да изпълнява трудовите си задължения и да получава трудово възнаграждение. Размерът на пропуснатите месечни възнаграждения се определял на база брутна месечна заплата, включваща основно месечно възнаграждение и постоянните допълнителни възнаграждения. При така установените факти, СтЗОС е намерил, че искът за присъждане на сумата 38685.77 лева, съгласно заключение на вещото лице, прието по делото, съставляващи неполучено от ищеца брутно трудово възнаграждение периода от м. 10.2009 г. до м. 07.2011 г. е бил основателен. От представените документи от НАП, ТД на НАП П., офис С. 3. се установява, че за целия период от отстраняването му от длъжност – 01.10.2009 г. – 31.07.2011 г. не са внесени дължимите осигуровки на ищеца от работодателя Община Г.. Обезщетението за периода, в който ищецът е бил отстранен от заеманата длъжност, следвало да се определи въз основа на трудовото възнаграждение и всички добавки, които са с постоянен характер. Съгласно чл. 35, т. 1 ЗДДФЛ, във вр. с чл. 13, ал. 1, т. 13, предл. последно ЗДДФЛ /с аргумент на обратното основание/ обезщетението за причинени имуществени вреди под формата на пропуснати ползи, се включвало в облагаемия по този закон доход, поради което този данък е част от обема на имуществената отговорност за причинените на ищеца вреди – пряка и непосредствена последица от незаконното обвинение, по арг. от чл. 4, ал. 1 ЗОДОВ. Обезщетението по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ, е за пропуснати ползи и за него са предвидени публични задължения – заплащане на данък по ЗДДФЛ, респ. определени със закон вноски за социално осигуряване, определени на база на брутното трудово възнаграждение, които се удържат

при плащането му от работодателя или съдебния изпълнител. По публичното отношение, което ще възникне между НАП и ищеца за дължимостта на този данък, вкл. и осигуровки, Д. е присъединен възискател по право, съгласно чл. 458 от ГПК. Ответникът при изплащане на присъденото обезщетение за причинените имуществени вреди под формата на пропуснати ползи по реда на чл. 519, ал. 2 от ГПК - след предявяване на изпълнителния лист на съответния финансов орган на П. на РБ, трябвало да изплати на НАП, чрез съответния съдебен изпълнител, дължимия данък върху дохода на ищеца, представляващ процесното компенсаторно обезщетение. Данъчната основа по смисъла на чл. 25, ал. 1 ЗДДФЛ следвало да се изчисли след намаляване облагаемата основа със задължителните осигуровки, които са за сметка на физическото лице, по реда на КСО и на ЗЗО. Конкретната сума, която ще бъде заплатена на ищеца, поради обстоятелството, че Д. е присъединен по право възискател е въпрос на изпълнителното, а не на съдебното производство. В този смисъл е Решение № 636 от 11.06.2021 г. на САС по в.гр.д. № 4147/2020 г., Определение № 190 от 16.03.2022 г. на ВКС, III ГО, по гр.д. № 4106/2021 г. и Определение № 816 от 26.06.2013 г. на ВКС, по гр.д. № 1748/2013 г. III ГО. Претенцията за причинени имуществени вреди за сумата 8390,37 лева, представляваща направените разходи за пътуване за явяване пред съответните инстанции в гр. С. З., гр. П. и гр.С., СтЗОС е намерил за частично основателна. От представените по делото наказателни дела, а и при извършена служебно справка по нчх дела на ищеца за отстраняване от длъжност и за отмяна на наложената мярка за принуда в съдебно-деловодната програма на ОС – С.З., съдът е установил, че ищецът се е явявал за извършване на процесуални действия по образуваното наказателно производство в град С. З. – 7 пъти, в П. – 6 пъти и в гр. С. – 48 пъти. Пътните разходи, свързани с явяването на ищеца в СпНС и АСпНС, ОС – С.З. и АС – П., съдът намира за действително направени и установени. Видно от представените договори за заем за послужване от 10.09.2009 г. и анекс от 22.12.2009 г. ищецът е ползвал автомобили марка М. *** и М. *** за пътуванията си до гр.С., град П. и град С. З. по време на образуваното наказателно производство, тъй като не е притежавал собствен автомобил. От заключението на вещното лице по назначената съдебно-счетоводна експертиза се установявало, че количеството на горивото за 7 пътувания до С. З. е 150.71 лева, за 6 пътувания до П. - 366.89 лева и за 48 пътувания до С. – 7539.81 лева

или общо пътните разходи в размер 8057.41 лева. Предявеният иск за пътни разноски до С. е бил основателен за 48 пътувания, тъй като видно от приложеното нощ № 67/12 г. на СпНС и приложения, в съдебни заседания ищецът се е явил 47 пъти в СпНС и един път в АСпНС. Пътните разходи за пътуване на ищеца във връзка с незаконното наказателно производство са действително претърпени вреди, които са в причинна връзка с действията на ответника, поради което претенцията до размер на 8057.41 лева е основателна и следвало да бъде уважена. Претендираната сума над 8057.41 лева до размера на 8390.37 лева е била неоснователна като недоказана, поради което следвало да бъде отхвърлена. Претенцията за присъждане на законна лихва върху главницата за имуществените вреди, СтЗОС е намерил за основателна, считано от 09.09.2017 г. до окончателното изплащане на сумите.

Настоящата инстанция приема изводите в обжалваното решение относно обективната отговорност на Д. при прекратяване на наказателното производство спрямо лицето. Правилно са изяснени основните факти в първоинстанционното производство. Спорни са размерите на дължимите обезщетения за неимуществени и имуществени вреди, броя на повдигнатите обвинения спрямо К., дали искането за обезщетение за вреди от повдигнатото обвинение по чл. 321 от НК е погасено по давност, дължимост на осигуровките за времето през което К. е бил отстранен от длъжност, дължимост на транспортните разходи на К. по причина на наказателното досъдебно и съдебно производства до С., П. и С. З..

Трайно прието е в практиката на съдилищата, че обезщетението по ЗОДОВ се определя глобално, в рамките на конкретното наказателно производство, а не поотделно за всяко едно деяние, за което подсъдимият е оправдан. Глобалното определяне и присъждане на обезщетението е принципно приложимо и при повдигнати обвинения в извършване на повече от едно престъпления, ако подсъдимият (обвиняемият) е бил оправдан с присъда по всички обвинения, или е възникнала отговорност на Д. във връзка с прекратяването им. Ето не може да се изолира развитието на повдигнатото обвинение по чл. 321 от НК – свързано с организиране, ръководене и участие в организирана престъпна група от воденото единно наказателно производство спрямо К.. Същото се отнася и до обезщетителната претенция, поради неразумен срок на наказателното производство. Затова по поставения въпрос от жалбоподателя относно началото на възникване на отговорността на Д. следва да се отговори, че тя възниква в момента на влизане на сила на прокурорския акт за прекратяване на наказателното производство, от влизане в сила на оправдателна присъда за извършено престъпление или от влизане в сила на съдебното решение, с което е оправдано лицето, осъдено на наказание по НК. От този момент започва да тече общата давност за предявяване на претенции по реда на ЗОДОВ, която в настоящето дело не е изтекла,

включително и за вредите от обвиненията, свързани с организирана престъпна група. Към посочените хипотези са приравнени и случаите на прекратяване на наказателното производство от съда, когато П. е внесла обвинителен акт, но на досъдебното производство са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и делото е върнато за отстраняването им и когато то е внесено в съда в определения от закона срок, но при неотстраняване на съществените нарушения на процесуалните правила /в съответната редакция на чл. 369 НПК към 28.12.2015 г./. Това прекратяване по своето същество е санкция срещу П., която не е реализирала в разумен срок наказателната репресия срещу обвиненото лице. Случаите, при които бездействието на П. да отстрани допуснати процесуални нарушения и да внесе делото с обоснован в съответствие с процесуалните норми обвинителен акт в съда в законовия срок, имат за последица прекратяването на наказателното производство от съда на основание чл. 369, ал. 4 от НПК (отм.) и те следва да бъдат подведени в хипотезата на недоказаност на обвинението, недоказаност на участието на обвиняемия в престъплението /чл. 243, т. 2 от НПК/, което съответства на основаниято за търсене на отговорност за вреди по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ - деянието не е извършено от лицето. Дадена е възможност на П., след връщането на делото от съда, да прекрати наказателното производство или да извърши други процесуални действия, в резултат на които наказателното производство да приключи с акт на съда по съществото на обвинението. Когато П. не прекрати наказателното производство - основаниято за което прекратяване е чл. 243, т. 2 от НПК и не извърши указаните ѝ от съда процесуални действия, в резултат на които съдът да може се произнесе по съществото на обвинението, последният прекратява наказателното производство. Така на л. 22 от гр.д. 9514/20 г. на СГС е приложено влязло в сила на 28.03.2016 г. Определение № 206 от същата дата по нохд 457/15 г. на Окръжен съд – С.З., с което държавното обвинение е санкционирано чрез прекратяване на наказателното производство спрямо Н. Т. К. – поради неотстраняване в нововнесения обвинителен акт на констатираните от съдията-докладчик съществени нарушения на процесуалните правила, допуснати при изготвянето на предходния обвинителен акт, като наред с това са били допуснати и нови такива. В този смисъл е трайно установената практика на ВКС – Р-291/16.11.2011 г. по гр.д. 109/2011 г., ГК, III г.о. на ВКС; Р-295/18.12.2017 г. по гр.д. 384/2017 г., ГК, IV г.о. на ВКС. Без значение е за настоящето производство многократните уточнявания на обвиненията спрямо К. в рамките на досъдебната фаза на наказателното производство спрямо него. Три са основните обвинения спрямо К., независимо от вариантите им досежно квалифицирани състави или фактически уточнения – общо длъжностно престъпление по чл. 282 от НК, длъжностно присвояване по чл. 201 от НК и деянията свързани с организирана престъпна група по чл. 321 от НК – и трите тежки престъпления по смисъла на чл. 93, т. 7 от НК, и трите пряко свързани със заеманата от него длъжност на кмет на община.

Относно оспорването на определения размер на присъденото обезщетение за неимуществени вреди от СтЗОС: съгласно § 1 от ДР на ЗОДОВ във вр. чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Приложимите критерии са свързани с тежестта на обвинението, продължителността на наказателното преследване (досъдебна фаза и поддържането на обвинение в съдебната), личността на увредения, настъпилите промени в обществения статус и репутацията на лицето, негативното отражение в резултат на воденото наказателно производство върху душевното състояние на обвинения, извън неизбежно следващите се по човешка презумпция вреди, свързани със страх от неоснователно осъждане, засегната чест и достойнство, неизбежни ограничения в личния, обществен и професионален живот (Р-281/21.06.2012 г., гр.д. № 1240/2011 г., IV ГО на ВКС). От доказателствата по делото се установява, че наказателното производство спрямо К. е продължило повече от 6 години и половина, бил е отстранен от заеманата от него длъжност кмет на община за срок от 22 месеца, освен многократно повдиганите обвинения за тежки умишлени престъпления по чл. 282, чл. 201 и чл. 321 от НК, спрямо него като обвиняем е внасян четири пъти обвинителен акт пред съда, били са образувани четири пъти съответни нохд, като основно съдебното наказателно производство се е развило по нохд **/**** г. на Специализирания наказателен съд в рамките на 47 съдебни заседания, приключило с оправдателна присъда, отменена от Специализирания апелативен наказателен съд. С оглед променена подсъдност според обвиненията, съдържащи се в обвинителния акт поредните последващи обвинителни актове са внасяни в СтЗОС, където е констатирана некачествената работа на следствие и П., за което са били давани съответни указания и поради неотстраняване на пороците в обвинението в крайна сметка наказателното производство е било прекратено със съдебен акт, неподлежащо на обжалване. При преценка размера на неимуществените вреди, неизбежно следва да бъдат съобразени процесуалните особености на проведената наказателна репресия спрямо К.. Наличие на пряка намеса на Г.п. при образуването на делото спрямо К., възлагането на разследването не на местно компетентната П. в С. З., а на тази в П., констатираните от Инспектората към Висшия съдебен съвет фрапиращи нарушения на императивните норми за извършване на случаен подбор при определяне на разследващите следователи в ОСО към Окръжна прокуратура – П.; проявената необоснована хиперактивност от досъдебните органи, независимо от многократните прекратявания на съдебното производство и връщане на делото на досъдебните органи – упорито неотстраняване на указаните пороци. От което следва извод за особено пристрастно и необективно отношение спрямо К. от страна на органите на досъдебното наказателно производство. Опитите му реагиране за справедливо и законосъобразно провеждане на досъдебното производство спрямо него от разследващите са останали безрезултатни. Тези особености на процесите спрямо К. са мултиплицирали

причинените му неимуществени вреди. Изживяванията на обреченост и безнадежност, произтичащи от обективното поведение на включени съгласно сегашните нормативни актове органи в системата на съдебната власт, а именно – П. и следствие съгласно чл. 126-128 от КРБ, които са длъжни да проведат обективно, а не едностранчиво, поръчково разследване, информационните особености на досъдебното наказателно производство, произтичащи от дължимата следствената тайна (разкривана по вид и обем само по усмотрение на тези органи), водещи неизбежно до недостоверно и деформирано запълване на тази празнота от средствата за масова информация, моделиращи общественото мнение и то в значителен обем, са многократно по-големи по сила и интензитет в сравнение с по-разпространените случаи, предмет на разглеждане по ЗОДОВ. Ето защо настоящия състав намира, че така присъденото обезщетение за претърпени неимуществени вреди от страна на въззиваемия К. е определено адекватно и в справедлив размер.

По претенциите за имуществени вреди. Правилно окръжният съд е приел, че дължимото обезщетение в размер на неизплатено трудово възнаграждение, от наложеното въз основа на незаконните обвинения отстраняване от длъжност по чл. 69 от НПК, представлява пропусната полза – вреда, пряка и непосредствена последица от увреждането. Оспорването е дали в размера следва да бъдат включени дължимият данък по ЗДДФЛ, както и дължимите осигуровки, като по отношение на последните част от тях се внасят от работодателя. Тъй като удържките на данъците и осигуровките при трудово възнаграждение се извършват при плащане, то обезщетението за пропусната полза се извършва на базата на това възнаграждение без приспадания от него данък по ЗДДФЛ и определените със закон вноски за социално осигуряване, а самото им внасяне е в тежест на въззиваемия, респ. на платеща на обезщетението, така Р-335/10.01.2012 г. по гр.д. 1230/2010 г., ГК, IV г.о. на ВКС. Затова те, с оглед възникналите публични вземания и задължителното присъединяване на Д. при изплащането на обезщетението, следва да бъдат удържани. Защото присъденото обезщетение за имуществени вреди по ЗОДОВ не се изплаща от конкретния работодател, то това следва да бъде сторено от платеща на обезщетението. По отношение на присъденото обезщетение за извършени пътни разходи от страна на въззиваемия до градовете С., П. и С. З., настоящия съд, приема същите за доказани. Доказано е твърдяното присъствие и участие на К. пред съответните съдебни органи на посочените и уточнени дати видно от материалите по приложените наказателни дела. В същото време са представения договор за заем за ползване от 10.09.2009 г. и анекс към него от 22.12.2009 г. за ползване на два леки автомобила. Те както и представената и защитена съдебно-счетоводна експертиза не са оспорени от въззивника пред първоинстанционния съд.

Изложеното обосновава извод за правилност на първоинстанционното решение, което следва да бъде потвърдено. Пред въззивна инстанция не са

направени искания за присъждане на разноси, както и няма доказателства за сторени такива.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260012/20.04.2022 г. по гр.д. 3163/2020 г. на Окръжен съд – С.З..

Решението подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд на РБ при условията на чл. 280, ал. 1 от ГПК в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____